Dosarul nr.3-2869/2021
2-21155891-12-3-21102021-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

23.06.2025 mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru,
Preşedintele şedinţei, judecător Liudmila Holeviţcaia,
Grefier Cristina Verlan,

examinând în ședința de judecată publică acțiunea în contencios administrativ a reclamantei SA"Cariera Micăuți" în proces de insolvabilitate împotriva Ministerului mediului al Republicii Moldova privind anularea actului administrativ individual defavorabil,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

Reclamantă - SA"Cariera Micăuți", reprezentată de administratorul autorizat Veaceslav Timotin, la data de 21 octombrie 2021, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului mediului al Republicii Moldova cu privire la anularea deciziei Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din 05 august 2021 privind încetarea dreptului de folosință asupra sectorului de subsol atribuit în baza contractului *****din *****, cu modificările aduse prin acordul adițional ***** din *****

În argumentarea acțiunii în contencios administrativ depuse, reclamanta a indicat că, în fapt, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18.07.2020 s-a constatat insolvabilitatea debitorului și s-a dispus intentarea procesului de insolvabilitate față de Societatea pe Acțiuni „Cariera Micăuți", cod fiscal 1003600106746, cu sediul în*****

La data de 30.10.2020, administratorul autorizat Veaceslav Timotin a fost desemnat în funcția de administrator al insolvabilității SA„Cariera Micăuți", fapt confirmat prin extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice.

Menționează că, în perioada 18-21.08.2020, activitatea SA„Cariera Micăuți" a fost supusă verificării de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului, controlul având drept scop verificarea legalității extragerii zăcămintelor minerale utile ca urmare a solicitărilor parvenite din partea autorităților publice și a unor agenți economici. Controlul a fost de tip inopinat și s-a efectuat conform delegației de control nr.*****din 17.08.2020.

Potrivit procesului-verbal de control nr.***** din 19.08.2020, s-a constatat că, la data de 18.08.2020, la fața locului, în *****, la inițierea acțiunilor de control, administrația SA„Cariera Micăuți" nu a asigurat prezența reprezentantului întreprinderii și nu a prezentat actele permisive și de exploatare a zăcământului de calcar pentru construcții „Micăuți", fapt ce a îngrădit drepturile și obligațiile inspectorilor prevăzute de Legea nr.131 din 08.06.2012.

Cu titlu de recomandare, s-a indicat necesitatea înlăturării încălcărilor menționate prin: – identificarea persoanei responsabile din cadrul SA„Cariera Micăuți" care urmează să reprezinte

întreprinderea în cadrul controlului (termen: 10 zile); – prezentarea actelor permisive și de exploatare a zăcământului (termen: 10 zile). Termenul pentru înlăturarea încălcărilor a fost stabilit până la 01.09.2020.

Ca măsură restrictivă, în scopul neadmiterii folosirii neautorizate sau nerațională a resurselor naturale, s-a indicat stoparea lucrărilor de extragere la zăcământului menționat până la finalizarea măsurilor de control.

La data de 08.09.2020, Inspectoratul pentru Protecția Mediului s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva SA„Cariera Micăuți", solicitând sistarea lucrărilor de extragere a zăcământului, motivând prin rezultatele controlului consemnate în procesul-verbal din 19.08.2020 și aplicarea prescripției de sistare a activității de extragere.

Această cerere a fost restituită prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 14.09.2020, care nu a fost atacată cu recurs și a devenit irevocabilă. În motivarea încheierii, instanța a reținut că lipsește decizia propriu-zisă de suspendare sau retragere a actului permisiv, a cărei legalitate ar fi putut fi verificată. De asemenea, instanța a constatat că mențiunea din procesul-verbal de control privind „stoparea lucrărilor de extragere până la finalizarea controlului" nu poate fi asimilată unei decizii de suspendare a activității, deoarece potrivit art.27 alin.(1) lit.c) din Legea nr.1515/1993 privind protecția mediului înconjurător, doar inspectorul principal de stat al mediului, inspectorii principali raionali ai mediului și adjuncții acestora au competența de a emite asemenea decizii.

Totodată, în perioada 09.12.2020–25.01.2021, Inspectoratul pentru Protecția Mediului a efectuat un alt control al activității SA„Cariera Micăuți", control executat cu încălcarea procedurii stabilite de Legea nr.131/2012, fiind consemnat în procesul-verbal de control suplimentar *****din 25.01.2021, conex procesului-verbal din 19.08.2020.

Potrivit acestuia, s-a verificat modul de executare a prescripțiilor anterioare (identificarea persoanei responsabile și prezentarea actelor permisive). În urma controlului, inspectorii au indicat asupra stopării activității de extragere până la îndeplinirea unor condiții suplimentare — efectuarea lucrărilor de explorare geologică, elaborarea proiectului de exploatare, obținerea avizelor de resort și dobândirea dreptului de folosință asupra terenurilor afectate. Termenul pentru înlăturarea încălcărilor a fost stabilit până la 26.01.2021, fără aplicarea unor măsuri restrictive.

Nefiind de acord cu procesele-verbale menționate, SA„Cariera Micăuți" a formulat obiecții, ulterior a depus cerere prealabilă și, în final, s-a adresat instanței de contencios administrativ. Cererea a fost acceptată pe rol fiind fixată ședința de judecată.

În același context, învederează că abia la data de 09.07.2021, la mult după adresarea cu cerere de chemare în instanța de contencios administrativ, SA„Cariera Micăuți" a recepționat decizia cu privire la respingerea cererii prealabile depuse privind anularea proceselor verbale de control din 19.08.2020 și 25.01.2021.

Astfel, la data de 28.07.2021 SA„Cariera Micăuți" s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului prin care a contestat decizia nr.25 din 09.07.2021 de respingere a cererii prealabile cu privire la nulitatea procesului verbal de control din 19.08.2020 și a procesului verbal de control din 25.01.2021 suplimentar la procesul verbal de control din 19.08.2020. Acțiunea se află în examinare la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani.

Conform prevederilor art.28 alin.(7) din Legea nr.131/2012 cu privire la controlul de stat asupra activității de întreprinzător, procesul-verbal de control intră în vigoare la data comunicării lui persoanei vizate dacă nu a fost contestat conform prezentei legi.

Potrivit dispozițiilor art.28 alin.(8) din Legea nr.131/2012, se interzice organului de control să facă publice constatările cuprinse în procesul-verbal de control pînă la intrarea în vigoare a acestuia.

Astfel, atât procesul verbal de control din 19.08.2020, cît și procesul verbal de control suplimentar din 25.01.2021 conex la procesul verbal de control din 19.08.2020, nu produc efecte juridice și nu se consideră a fi intrate în vigoare atât timp cît acestea sunt contestate în ordinea prevăzută de legislația în vigoare.

Mai mult ca atât, în virtutea art.28 alin.(8) din Legea nr.131/2012, conchide și asupra faptului că Inspectoratul pentru Protecția Mediului nu a fost în drept să facă publice constatările efectuate în cadrul controlului atât timp, cît procesele verbale de control care sunt contestate, nu sunt intrate în vigoare și nu pot să producă efecte juridice.

Cu toate acestea, la data de 12.04.2021 Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a expediat în adresa SA„Cariera Micăuți” notificarea nr.04/1-05/1377 din 12.04.2021, prin care a comunicat despre faptul că Inspectoratul pentru Protecția Mediului a sesizat Ministerul despre următoarele încălcări constate conform proceselor verbale de control din 19.08.2020 și 25.01.2021: - nu au fost obținute avizele ecologice de stat; - evidența mișcărilor rezervelor de substanțe minerale utile ținută de societate nu este veridică; - încălcarea de către societate a cerinței de folosire rațională a subsolului; - încălcarea prevederilor contractului de atribuire în folosință a perimetrului minier prin extragerea în perioada 2015-2018 a materiei prime pentru producerea cărămizii și țiglei, argilei betonice și materiei prime pentru ceramică; - efectuarea lucrărilor de extragere a zăcământului de calcar în afara perimetrului minier; - nerespectarea de către societate a proiectului de lucru „Exploatarea Carierei Micăuți - II” prin efectuarea lucrărilor într-o treaptă de decopertare; - afectarea terenurilor cu suprafața de 57,8964 ha.

În temeiul sesizării Inspectoratului pentru Protecția Mediului și a constatărilor consemnate în procesele verbale de control contestate în instanța de contencios administrativ, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, a notificat SA„Cariera Micăuți” despre necesitatea înlăturării tuturor încălcărilor stabilite în termen de 3 luni din data recepționării notificării, precum și despre necesitatea reparării prejudiciului material cauzat statutului în mărime de 691 556 105 lei.

Prin notificarea din 23.07.2021 Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a comunicat SA„Cariera Micăuți” despre demararea procedurii administrative cu privire la încetarea dreptului de folosință asupra sectoarelor de subsol, precum și a invitat SA„Cariera Micăuți” să prezinte poziția sa și dovada înlăturării încălcărilor consemnate de Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

SA„Cariera Micăuți” a prezentat Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului explicațiile de rigoare și înscrisurile care probează faptul contestării proceselor verbale de control, dar și a altor circumstanțe importante la caz. Totodată, s-a opinat asupra faptului că încălcările consemnate în procesele verbale de control nu pot servi temei pentru încetarea dreptului de folosință asupra sectoarelor de subsol atât timp cît procesele verbale de control nu sunt în vigoare, fiind contestate în instanța de judecată. Or, acestea nu produc efecte juridice.

Necătând la toate, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului la data de 05.08.2021 a emis decizia cu privire la încetarea dreptului de folosință a sectorului de subsol atribuit în baza contractului *****din *****, cu modificările aduse prin acordul adițional ***** din *****

Este de menționat că în decizia din 05.08.2021 Ministerul recunoaște în mod direct că, în temeiul constatărilor Inspectoratului pentru Protecția Mediului, nu este în drept să dispună încetarea dreptului de folosință a sectoarelor de subsol. Totodată, Ministerul precizează că este în drept să facă propriile constatări asupra modului de executare a obligațiilor contractuale din partea SA„Cariera Micăuți”.

Mai exact Ministerul a constatat că SA„Cariera Micăuți” a exploatat sectoarele de subsol atribuite fără a efectua expertiza ecologică a documentației de proiect, obligație care era în vigoare la data semnării contractului privind transmiterea în folosință a sectoarelor de subsol.

Astfel, lipsa expertizei ecologice a documentației de proiect a fost considerată o încălcare severă care determină încetarea dreptului de folosință a sectoarelor de subsol.

Considerând ilegală decizia emisă de Minister la 05.08.2021, reclamanta a depus cerere prealabilă privind anularea deciziei din 05.08.2021 în adresa Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale precum și la Ministerul Mediului.

Prin scrisoarea nr.05/2-4038 din 03.09.2021 Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a informat reclamanta că cererea a fost remisă conform competenței la Ministerul Mediului în contextul modificărilor legislative și cererii Ministerului Mediului, care a preluat din atribuțiile Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Indică că, până la data depunerii prezentei acțiuni în judecată, nu a primit răspuns la cererea prealabilă, motiv din care a depus prezenta acțiune în contencios administrativ.

Ca temei de drept în susținerea acțiunii depuse, reclamanta invocă prevederile art.6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului; art.art.10 alin.(1), 11 alin.(1) lit.a), 20, 29, 31, 53, 118, 189, 195, 206, 208, 209, 219, 224, 225 din Codul administrativ al Republicii Moldova; art.28 alin.(7) din Legea nr.131/2012 cu privire la controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Menționează reclamanta că, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, nu a fost în drept să înceteze dreptul de folosință a sectoarelor de subsol în mod unilateral, or, pct.6.1 din contractul *****din 07.03.2021, cu modificările aduse prin acordul adițional ***** din 12 martie 2020, stabilește că contractul poate fi reziliat prin acordul ambelor părți, în conformitate cu legea sau prevederile stabilite în contract.

Totodată, conform prevederilor art.8.4 din același contract, litigiile aferente contractului se soluționează pe cale amiabilă sau în instanțele de judecată ale Republicii Moldova.

Respectiv, SA„Cariera Micăuți” nu și-a dat acordul la rezilierea contractului. În aceste circumstanțe contractul urma a fi rezolvat conform prevederilor Codului civil. În lipsa unei decizii contrare, rezultă că la moment contractul *****din 07.03.2021, cu modificările aduse prin acordul adițional ***** din 12 martie 2020, este valabil și produce efecte juridice.

Atenționează că Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a invocat drept temei pentru emiterea deciziei din 05.08.2021 prevederile art.32 alin.(1) lit.g) din Codul subsolului, adică pentru încălcarea considerabilă a clauzelor contractului pentru folosirea sectorului de subsol, inclusiv nerespectării măsurilor de folosire rațională și protecție a sectorului de subsol atribuit în folosință.

Conform prevederilor art.33 alin.(3) din Codul subsolului, în cazurile prevăzute la art.32 alin.(1) lit.g)- k), decizia privind încetarea dreptului de folosință asupra sectorului de subsol poate fi luată de către organul competent, după 3 luni de la data primirii de către beneficiarul subsolului a notificării scrise privind încălcările comise de el, dacă în termenul indicat beneficiarul subsolului nu a înlăturat aceste încălcări.

Astfel, în notificarea din 12.04.2021 Ministerul a acordat termen de 3 luni de zile pentru înlăturarea încălcărilor stabilite de Inspectoratul pentru Protecția Mediului și consemnate în procesele verbale de control care nu produc efecte juridice, fiind contestate în instanța de judecată. În conținutul acestei notificări Ministerul nu a menționat și nu și-a asumat competența de a consta din oficiu careva încălcări ale clauzelor contractului *****din 07.03.2021, așa cum a făcut-o în decizia din 05.08.2021 și nu a prevăzut obligația SA„Cariera Micăuți” de a prezenta avizul privind expertiza ecologică a documentației de proiect.

În această ordine de idei, consideră că Ministerul nu a respectat prevederile art.33 alin.(3) din Codul subsolului și nu a acordat SA„Cariera Micăuți” termen pentru remedierea pretinselor încălcări ale contractului *****din 07.03.2021.

Cu alte cuvinte, Ministerul a inițiat procedura administrativă de încetare a dreptului de folosință asupra sectoarelor de subsol în temeiul încălcărilor constatate de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului, dar a emis decizia contestată în baza propriilor constatări, documentate după inițierea procedurii administrative. Astfel, a fost încălcată procedura stabilită de lege. Or, din conținutul deciziei se remarcă că Ministerul abia la data de 28.07.2021, a doua zi după audierea reprezentanților SA„Cariera Micăuți”, despre faptul dacă beneficiarul subsolului, a supus expertizei ecologice documentația tehnică de proiect pentru sectoarele de subsol atribuite în folosință în baza contractului *****din 07.03.2021, modificat prin acordul adițional ***** din 12.03.2020.

Astfel, după data de 28.07.2021, Ministerul a constatat folosirea de către SA„Cariera Micăuți” a sectoarelor de subsol în lipsa expertizei ecologice a documentației tehnice.

Respectiv, dacă Ministerul a considerat că o asemenea omisiune a beneficiarului de subsol reprezintă temei pentru încetarea dreptului de folosință asupra sectoarelor de subsol, urma să notifice SA„Cariera Micăuți” și să acorde acesteia, conform prevederilor art.33 alin.(3) din Codul subsolului, un termen de 3 luni pentru înlăturarea încălcării constatate de sine stătător.

Subsidiar, Ministerul nu era în drept să notifice SA„Cariera Micăuți” despre necesitatea înlăturării încălcărilor stabilite de Inspectoratul pentru Protecția Mediului atît timp cît procesele verbale de control din 19.08.2020 și 25.01.2021 nu erau intrate în vigoare și nu puteau să producă efecte juridice legale.

Potrivit prevederilor art.40 Codul subsolului, imixtiunea autorităților administrației publice în activitatea economică a beneficiarilor subsolului legată de folosirea subsolului, cu excepția cazurilor de depistare a unor încălcări de către beneficiarii subsolului ale legislației cu privire la subsol, ale altor acte legislative și normative, nu se admite.

Respectiv, la emiterea deciziei din 05.08.2021, Ministerul a încălcat prevederile art.33 alin.(3) din Codul subsolului.

Pe de altă parte, este de menționat că Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, în persoana ministrului Perju Ion, a semnat la 12.03.2020 acordul adițional la contractul *****din *****.

Conform pct.7 din acordul adițional precizat, pct.4 al contractului *****din ***** a fost completat cu următorul cuprins: 4.11 – ”Beneficiarul este obligat ca, pînă la începerea utilizării sectorului de subsol pentru extragerea argilei să obțină la caz acordul de mediu conform Legii nr.86/2014 privind evaluarea impactului, sau avizul expertizei ecologice de stat la proiectul de execuție conform Legii nr.851/1996 privind expertiza ecologică, precum și expertiza tehnică de stat a proiectului”.

Aici urmează de reținut că, obligația de a supune expertizei ecologice documentația de proiect a apărut abia odată cu semnarea acordului ***** din 12.03.2020 și urma a fi efectuată

pînă la începerea extragerii argilei. Este de atenționat că SA„Cariera Micăuți” din data semnării acordului și pînă în prezent nu a extras argilă. Acest fapt a fost discutat și acceptat de reprezentanții Ministerului.

Deasemenea, trebuie de reținut și faptul că contractul *****din ***** nu obliga beneficiarul subsolului să supună expertizei ecologice documentația de proiect.

Astfel, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului nu a constatat extragerea argilei și nu era în drept să înceteze pentru lipsa expertizei ecologice dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol.

Conform prevederilor art.34 Codul subsolului, beneficiarul sectorului de subsol răspunde pentru neîndeplinirea clauzelor contractului pentru folosirea sectorului de subsol, cu excepția cazurilor cînd îndeplinirea clauzelor contractului nu a fost posibilă ca urmare a acțiunilor(inacțiunilor) autorităților administrației publice, care au fost declarate de instanța de judecată ca fiind ilegale sau a circumstanțelor de forță majoră.

Astfel, Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, în cadrul procedurii administrative, a comunicat și a prezentat înscrisuri cu privire la următoarele: SA Cariera Micăuți (în proces de insolvabilitate) efectuează lucrări de extragere a zăcământului de calcar brut pentru construcții Micăuți(sectoarele Micăuți 1 și Micăuți II), în temeiul contractului pentru atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile, cu *****din 07 martie 2012. Acest contract este valabil și este în vigoare, deși membrii Comisiei de anchetă insistă și chiar amenință factorii de conducere a Ministerului Agriculturii despre necesitatea rezoluțiunii acestui contract.

Prin actul de confirmare a perimetrului minier ***** din *****, Societății pe Acțiuni Cariera Micăuți i-a fost atribuit perimetrul minier pentru exploatare, conform planului topografic specificat, până la epuizarea zăcământului.

Extragerea calcarului brut pentru construcții și a argilei pentru producerea cărămizii, pe perioada exploatării zăcământului, urma să se realizează în baza acordului adițional cu ***** din 12 martie 2020 la contractul pentru atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile cu *****din 07 martie din 2012.

Ca urmare a semnării acestui acord adițional, în cadrul realizării proiectului de execuție, a apărut necesitatea reevaluării și reestimării zăcămintelor minerale utile.

Prin scrisoarea nr.20/10 din 03 noiembrie 2020 SA Cariera Micăuți (în proces de insolvabilitate) în conformitate cu HG nr.582 din 17.08.1995, „Cu privire la reglementarea monopolului în Republica Moldova”, în scopul confirmării de facto a rezervelor de substanțe minerale utile la zăcământul de calcare rifogene Micăuți exploatat de S.A. Cariera Micăuți, dar și în scopul elaborării documentației actualizate privind extragerea și recultivarea zăcămintelor minerale utile, a solicitat ÎS Expediția Hidro-Geologică să efectueze reevaluarea și reestimarea zăcămintelor minerale.

La data de 19 noiembrie 2020, SA Cariera Micăuți (în proces de insolvabilitate) a încheiat cu Î.S. Expediția Hidro-Geologică contractul privind executarea lucrărilor de reevaluare și reestimare a zăcămintelor minerale la Cariera Micăuți. Termenul de executare a contractului a fost stabilit în luna decembrie 2020.

Cu toate acestea, ÎS Expediția Hidro-Geologică, care este unică în sensul competențelor sale, nu a efectuat nici pînă în prezent reevaluarea și reestimarea zăcămintelor minerale la SA Cariera Micăuți. Imposibilitatea îndeplinirii sarcinilor asumate se datorează faptului că Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale Utile nu a prezentat rapoartele solicitate pentru că a considerat că reevaluarea și reestimarea zăcămintelor nu este necesară. Aici este de menționat că

SA Cariera Micăuți și-a executat toate obligațiile legale și a efectuat toate demersurile necesare în sensul obținerii actelor de activitate, însă la moment tergiversarea lucrărilor se datorează tot instituțiilor statale.

Astfel, SA„Cariera Micăuți" a acționat ÎS Expediția Hidro-Geologică în instanța de judecată. În acest sens, la data de 30.06.2021 Judecătoria Chișinău sediul Centru a emis hotărîrea nr.2c-1189/2021 prin care a obligat ÎS Expediția Hidro-Geologică să execute obligația de reevaluare și reestimare a zăcămintelor minerale la SA„Cariera Micăuți".

După emiterea hotărîrii judecătorești, ÎS Expediția Hidro-Geologică a demarat lucrările de reevaluare a zăcămintelor care la moment sunt în desfășurare, iar SA „Cariera Micăuți" a achitat serviciile corespunzător.

Respectiv, urmare a încheierii acordului adițional ***** din 23.03.2020 a intervenit necesitatea reevaluării zăcămintelor minerale utile. SA„Cariera Micăuți" a întreprins acțiunile necesare pentru reevaluarea zăcămintelor. Culpa neevaluării zăcămintelor se impută ÎS Expediția Hidro-Geologică, fapt stabilit prin hotărîre judecătorească.

Astfel, pînă la reevaluarea zăcămintelor nu poate fi perfectat planul de execuție și, respectiv, nici nu putea fi supus expertizei ecologice. În aceste considerente, consideră decizia Ministerului ca fiind una abuzivă.

Conform prevederilor art.141 Cod administrativ, (1) un act administrativ individual este nul dacă conține un viciu deosebit de grav și acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanțelor care se iau în considerare. (4) Autoritatea publică poate constata nulitatea oricînd din oficiu. La cerere nulitatea se constată în măsura în care solicitantul are un interes îndreptățit pentru a o solicita.

Ulterior, reclamanta și-a concretizat cerințele(f.d.1-9, vol.II), formulându-le în felul următor: anularea deciziei Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, emisă la 05.08.2021, cu privire la încetarea dreptului de folosință a sectorului de subsol atribuit în baza contractului ***** din *****, prin care s-a dispus următoarele: 1) se încetează dreptul de folosință a sectorului de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile, atribuit SA„Cariera Micăuți" prin contractul *****din 7 martie 2012, cu modificările aduse prin acordul adițional ***** din 12 martie 2020; 2) se obligă SA„Cariera Micăuți" să conserve excavațiile miniere de pe sectorul de subsol a cărui drept de folosință a încetat în baza prezentei decizii, în termenul stabilit în proiectele tehnice coordonate cu Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale.

În cadrul ședințelor de judecată, reprezentantul reclamantei, avocatul Dumitru Stratan, împuternicit în baza mandatului avocațial ***** nr.*****din 09.06.2025, a susținut acțiunea în contencios administrativ înaintată și a solicitat admiterea integrală a acesteia, reiterându-și argumentele expuse în scris.

Pârâtul - Ministerul mediului al Republicii Moldova, nu a recunoscut acțiunea reclamantei SA„Cariera Micăuți", a solicitat respingerea acesteia ca neîntemeiată. În referința prezentată instanței(f.d.122-129, vol.I) a invocat următoarele contraargumente întru respingerea acțiunii: potrivit punctului 4 din Hotărîrea Guvernului nr.117/2021 cu privire la restructurarea administrației publice centrale de specialitate Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a fost redenumit în Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și reorganizat prin separarea și crearea Ministerului Mediului. Acesta din urmă a preluat de la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare domeniul protecția mediului și schimbări climaterice și domeniul resurse naturale, precum și a devenit succesor de drepturi și obligații conexe domeniilor preluate.

Avînd în vedere că, în speță, decizia contestată din 5 august 2021 privind încetarea

dreptului de folosință a sectorului de subsol atribuit în baza contractului *****din 07 martie 2012, a fost emisă de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului în calitate de autoritate a administrației publice centrale din domeniul resurselor naturale, asupra cererii se va pronunța Ministerul Mediului, în calitate de succesor al acestui domeniu.

Astfel, la 9 februarie 2021, Ministerul a recepționat scrisoarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr.175 din 8 februarie 2021, prin care a comunicat despre rezultatele controlului inopinat efectuat la SA„Cariera Micăuți" asupra folosirii raționale și protecției subsolului la zăcămîntul de calcar pentru construcții „Micăuți".

Potrivit procesului-verbal de control nr.***** din 19 august 2020 și procesului-verbal de control suplimentar ***** din 25 ianuarie 2021 s-au constatat următoarele încălcări:

1.Pentru proiectele de lucru „Exploatarea Carierei „Micăuți -1"" și „Exploatarea Carierei „Micăuți - II"", precum și pentru proiectele „Tehnologia și organizarea restabilirii terenurilor carierei „Micăuți - I"" și „Tehnologia și organizarea restabilirii terenurilor carierei „Micăuți - II"" nu au fost obținute avizele ecologice de stat, prin care fapt s-au încălcat prevederile art.57 alin.(4) coroborat cu alin.(5) din Codul subsolului, potrivit căruia „Documentația tehnică (tehnologică) de proiect, aprobată de beneficiarul subsolului, (...) sînt supuse expertizei ecologice de stat, în cazul în care, la etapa de planificare a activității, nu a fost aplicată procedura de evaluare a impactului asupra mediului și expertizei tehnice de stat din contul mijloacelor beneficiarului subsolului.(...) Rezultat al expertizei ecologice de stat este avizul expertizei ecologice de stat (...)."

2.Evidența mișcării rezervelor de substanțe minerale utile ținută de societate nu este veridică, întrucât în urma calculelor efectuate în cadrul controlului s-a stabilit o diferență între volumul nevalorificat de substanțe minerale utile din blocul B și CI și volumul raportat al rezervelor de substanțe minerale utile în mărime de 212,29 mii m^3 pentru categoria B și 1288,38 m^3 pentru categoria CI.

3.În cadrul controlului nu au fost identificate depozite de decopertă stâncoasă, fapt ce denotă încălcarea de către societate a cerinței de folosire rațională a rocilor decopertate, prevăzută la art.61 alin.(1) lit.g) din Codul subsolului.

4.Din informația prezentată Serviciul Fiscal de Stat în dările de seamă TRN-15, s-a stabilit că societatea în perioada anilor 2015-2018 a extras materie primă pentru producerea cărămizii și țiglei, argilă betonică și materie primă pentru ceramică în volum de 81 350 m3 și 18500 tone, prin care fapt s-au încălcat prevederile contractului pentru atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile *****din 07 martie 2012 (în continuare - contract), în baza căruia societatea a obținut dreptul de folosință doar asupra calcarului pentru producerea pietrei brute și pietrișului.

5.Societatea a efectuat lucrări de extragere a substanțelor minerale utile în afara perimetrului minier, fapt prin care s-au încălcat prevederile art.13 alin.(2) coroborat cu prevederile art.72 alin.(2) și (3) din Codul subsolului potrivit cărora „Dreptul de folosință asupra sectorului de subsol se realizează în limitele sectorului atribuit beneficiarului subsolului sub formă de perimetru minier sau geologic, potrivit clauzelor prevăzute de contract" și „Folosirea sectoarelor de subsol poate fi realizată numai în limitele perimetrelor lor, în decursul termenului stabilit și exclusiv în scopurile pentru care au fost atribuite în folosință. (...) Folosirea neautorizată a subsolului, folosirea subsolului în afara limitelor sectorului de subsol atribuit în folosință, precum și efectuarea lucrărilor legate de folosirea subsolului fără documentația tehnică (tehnologică), aprobată în modul stabilit, se interzic".

6.În procesul de extragere societatea nu a respectat proiectul de lucru „Exploatarea carierei „Micăuți - II””, potrivit căruia lucrările de extragere a zăcământului urmau a se efectua în 4 - 5 trepte de decopertare, în fapt, la momentul efectuării controlului s-a stabilit că lucrările se efectuează într-o singură treaptă, ceea ce a provocat alunecări de teren și afectarea acestui sector în afara perimetrului minier.

7.Totodată, în cadrul controlul s-a constatat că în procesul de exploatare a zăcământului de calcar pentru construcții Micăuți (sectorul Micăuți-I) s-au afectat terenuri cu o suprafață de 57,8964 ha, fapt prin care s-au încălcat prevederile art.39 lit.k) din Codul subsolului.

Prin scrisoarea Ministerului nr.04/1-05/1377 din 12 aprilie 2021 a fost notificată SA„Cariera Micăuți” despre încălcările depistate și s-a solicitat înlăturarea acestora în termen de trei luni de la momentul notificării.

Potrivit avizului de recepție *****, notificarea a fost comunicată SA„Cariera Micăuți” la data de 23 aprilie 2021.

Totodată, la 27 iulie 2021, Ministerul a recepționat scrisoarea SA„Cariera Micăuți” prin care a comunicat că nu este de acord cu procedura de notificarea inițiată și a solicitat Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului de a se abține de la exercitarea oricăror acțiuni ce au drept scop încetarea dreptului SA„Cariera Micăuți” de exploatare a sectoarelor de subsol pînă la examinarea irevocabilă a legalității proceselor verbale din 19.08.2020 și 25.01.2021.

Astfel, la 27 iulie 2021, a avut loc audierea reprezentanților SA „Cariera Micăuți” care au susținut cele menționare în răspunsul la notificare.

Potrivit art.22 alin.(1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu.

Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În același timp, art.85 alin.(3) din Codul administrativ prevede că, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților.

Astfel, prin prisma acestor norme, Ministerul a apreciat că în pofida contestării procesului-verbal de control nr.***** din 19 august 2020 și a procesului-verbal de control suplimentar ***** din 25 ianuarie 2021, această circumstanță nu împiedică Ministerul să stabilească din oficiu existența sau inexistența faptelor consemnate în procesele-verbale menționate.

Totodată, Ministerul a reținut că pct.1.3 din contractul nr.83/2012, obligă beneficiarul să utilizeze sectorul de subsol transmis pentru extragerea calcarului pentru construcții, pe perioada exploatării zăcământului, conform documentației tehnice (tehnologice) de proiect aprobate (pînă la epuizarea zăcământului) - fără a oferi dreptul de a extrage alte zăcăminte precum a extras materie primă pentru producerea cărămizii și țiglei, argilă betonică și materie primă pentru ceramică, extrasă în perioada anilor 2015-2018.

În același timp, art.57 alin.(4) din Codul subsolului, în redacția legii la data semnării contractului, stabilea că „(4) Documentația tehnică (tehnologică) de proiect, aprobată de beneficiarul subsolului, precum și modificările și completările operate în aceasta sînt supuse expertizei ecologice și tehnice de stat din contul mijloacelor beneficiarului subsolului”.

Același articol, în redacția Legii nr.185/2017 stabilește că „Documentația tehnică (tehnologică) de proiect, aprobată de beneficiarul subsolului, precum și modificările și completările operate în aceasta sînt supuse expertizei ecologice de stat, în cazul în care, la etapa

de planificare a activității, nu a fost aplicată procedura de evaluare a impactului asupra mediului, și expertizei tehnice de stat din contul mijloacelor beneficiarului subsolului".

La fel, s-a reținut că domeniul „Industria extractivă" este inserată în anexa nr.1 la Legea nr.851/1996 privind expertiza ecologică, care stabilește domeniile și activitățile pentru care este necesară expertiza ecologică de stat.

Totodată, art.72 alin.(3) din Codul subsolului interzice „efectuarea lucrărilor legate de folosirea subsolului fără documentația tehnică(tehnologică), aprobată în modul stabilit", iar, alin.(4) stabilește printre cerințele de bază la folosirea rațională a subsolului „respectarea documentației tehnice (tehnologice) de proiect, aprobată în modul stabilit".

Din prevederile enunțate se deduce că pe lîngă aprobarea documentației de proiect, Legea obligă beneficiarul subsolului să supună aceasta documentație expertizei ecologice.

În acest context, prin demersul nr.04/1-05/2561 din 28 iulie 2021, Ministerul a solicitat de la Agenția de Mediu, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale (AGRM) informații dacă SA „Cariera Micăuți" a supus expertizei ecologice documentația tehnică de proiect pentru sectoarele de subsol atribuite în folosință în baza contractului *****din 7 martie 2012, modificat prin acordul-adițional ***** din *****

Prin scrisoarea nr.10/1773/2021 din 29 iulie 2021, Agenția de Mediu a comunicat că nu a examinat documentația de proiect cu eliberarea Avizului expertizei ecologice pentru sectoarele de subsol menționate.

Prin scrisoarea nr.554/07 din 29 iulie 2021, AGRM a comunicat Ministerului că prin scrisoarea nr.176/09 din 23 februarie 2012 a coordonat proiectul de lucru „Exploatarea carierei „Micăuți - I"" (obiectul nr.1171/87-III) și „Tehnologia și organizarea restabilirii terenurilor carierei „Micăuți -II"" (obiectul nr.1171/88 - III), prin scrisoarea 175/09 din 23 februarie 2012 a coordonat proiectul de lucru „Exploatarea carierei „Micăuți - II"" (obiectul nr.1171/88) și proiectul „Tehnologia și organizarea restabilirii terenurilor carierei „Micăuți - II"", iar prin scrisoarea nr.197/09 din 24 februarie 2016 a coordonat proiectul de lucru „Exploatarea suplimentară a zăcământului „Micăuți -I" și recultivarea carierei" (obiectul 1171/129).

Reține că la 13 aprilie 2016, Ministerul Mediului a emis decizia evaluării prealabile a activităților planificate „Exploatarea suplimentară a părții de nord a zăcământului de calcar recifal „Micăuți-I" și recultivarea carierei"". Potrivit acestei decizii s-a stabilit că activitatea planificată urmează a fi supusă evaluării impactului asupra mediului la nivel național.

Prin scrisoarea nr.1643 din 23 mai 2019, Agenția de Mediu a comunicat SA„Cariera Micăuți" că aceasta urmează să elaboreze programul de realizare a evaluării impactului asupra mediului, iar decizia nr.74 din 13 aprilie 2016 rămîne în vigoare. Deci, din această scrisoare se deduce că SA„Cariera Micăuți" urmează să efectueze evaluarea impactului asupra mediului.

Prin scrisoarea nr.191-632 din 19 august 2019, administratorul autorizat al SA„Cariera Micăuți" a solicitat Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului revizuirea deciziei nr.74 din 13 aprilie 2016, motivînd prin faptul diminuării suprafeței șantierului.

Prin scrisoarea nr.12-10/3084 din 29 august 2019, Ministerul a readresat demersul administratorului SA„Cariera Micăuți" către Agenția de Mediu.

Prin scrisoarea nr.3254/2019, Agenția de Mediu a comunicat SA„Cariera Micăuți" că lipsesc documente ce ar demonstra că inițiatorul activității planificate și-a diminuat suprafața șantierului. În același timp a subliniat că SA„Cariera Micăuți" nu a elaborat Programul de realizare a evaluării impactului asupra mediului.

Din aceste constatări ale Agenției de Mediu, Ministerul a stabilit că SA„Cariera Micăuți" a inițiat procedura de evaluare a impactului asupra mediului, reglementat de Legea nr.86/2014

privind evaluarea impactului asupra mediului, doar că această procedură nu a fost finalizată, întrucît potrivit art.23 alin.(1) din Legea dată, procedura de evaluare a impactului asupra mediului se finalizează cu avizul de mediu.

Respectiv, prin constatările efectuate, inclusiv a faptul că, S.A.„Cariera Micăuți" a extras și a valorificat materie primă pentru producerea cărămizii și țiglei, argilă betonică și materie primă pentru ceramică (scrisoarea SFS), Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, a decis:

1. Se încetează dreptul de folosință a sectorului de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile, atribuit SA„Cariera Micăuți" prin contractul *****din 7 martie 2012, cu modificările aduse prin acordul adițional ***** din *****
2. Se obligă SA „Cariera Micăuți" să conserve excavațiile miniere de pe sectorul de subsol a cărui drept de folosință a încetat în baza prezentei Decizii, în termenul stabilit în proiectele tehnice coordonate cu Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale.
3. Prezenta Decizie poate fi contestată cu cerere prealabilă în termen de 30 de zile de la data comunicării, la Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM), depusă la sediul acestuia: mun.Chișinău, bd.Ștefan cel Mare 162, bir.1008.

Cu referire la afirmațiile reclamantului precum că, MADRM nu a fost în drept să înceteze contractul în lipsa acordului părții, invocând în acest sens prevederile pct.6.1 din contractul *****/2020, consideră că, acestea, nu pot fi reținute întrucît, potrivit pct.6.3 al aceluiași contract, Ministerul are dreptul să anuleze contractul în cazurile prevăzute de legislație.

Astfel, art.33 alin.(3) din Codul subsolului stabilește că „în cazurile prevăzute la art.32 alin.(l) lit.g)-k), decizia privind încetarea dreptului de folosință asupra sectorului de subsol poate fi luată de către organul competent, după 3 luni de la data primirii de către beneficiarul subsolului a notificării scrise privind încălcările comise de el, dacă în termenul indicat beneficiarul subsolului nu a înlăturat aceste încălcări".

De asemenea, art.32 alin.(2) din Codul subsolului, prevede că „dacă beneficiarul subsolului nu este de acord cu hotărîrea privind limitarea, suspendarea sau încetarea dreptului de folosință asupra sectorului de subsol, acesta este în drept să o conteste pe cale judiciară".

Pe lîngă, prevederile contractului, din prevederile legale enunțate se poate observa că, încetarea dreptului de folosință are loc prin manifestarea unilaterală de voință a organului competent, în speță, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, inclusiv prin prisma prevederilor art.10 lit.f) din Codul subsolului.

Apreciază că prevederile pct.6.1. din Contractul pentru atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile *****din 07 martie 2012 pot fi aplicate doar în cazul reglementat de art.32 alin.(1) lit.b) din Codul subsolului, potrivit căruia dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol poate fi limitat, suspendat sau încetat în cazurile (...) dispariției necesității de folosire a sectorului de subsol prin acord reciproc dintre beneficiarul subsolului și autoritatea care a acordat dreptul de folosință a sectorului de subsol.

Or, o interpretare contrară ar echivala că Ministerul prin contractul încheiat renunță la exercitarea competenței atribuită prin lege, încălcînd astfel prevederile art.56 din Codul administrativ potrivit căruia „Orice act sau contract prin care autoritatea publică renunță la competența atribuită prin lege sau la exercitarea ei este nul."

În lumina celor constatate, Ministerul apreciază că SA„Cariera Micăuți" a încălcat prevederile pct.4.4. din contact potrivit căruia „beneficiarul se obligă să folosească sectorul de subsol exclusiv conform destinației stabilite în pct.1.3. al prezentului contract și prevederilor Codului subsolului nr.3-XVI din 02.02.2009 (...)".

Concomitent, apreciează critic cele invocate de reclamant referitor la dreptul Ministerului de a notifica entitatea economică în conformitate cu prevederile art.33 alin.(3) a Codului subsolului, pe motiv că, procesele-verbale de control sunt contestate, or, Ministerul pe baza mai multor probe precum, scrisoarea Serviciului Fiscal de Stat, a constatat că S.A.„Cariera Micăuți" a încălcat prevederile contractului sub aspectul exploatării altor resurse minerale decît cele stipulate în contract.

Astfel, în partea ce ține de obiecția contestatarului precum că Ministerul a inițiat o procedură administrativă de încetare a dreptului de folosință asupra sectoarelor de subsol în temeiul încălcărilor constatate de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului, dar a emis decizia contestată în baza propriilor constatări, documentate după inițierea procedurii administrative, ține să menționeze că potrivit art.28 alin.(1) din Codul administrativ, procedura administrativă se realizează într-un mod simplu, adecvat, rapid, eficient și corespunzător scopului.

În context, Ministerul apreciază că notificarea repetată a SA„Cariera Micăuți" este ineficientă, întrucît SA„Cariera Micăuți" ar fi urmat să fie notificată de două ori pentru aceeași faptă, constatată de autorități diferite.

În opinia Ministerului, înlăturarea unor probe și reținerea altora în procedura administrativă nu constituie temei pentru autoritatea publică de reinițiere a procedurii.

În partea ce ține de afirmația reclamantului că, pentru extragerea argilei obligația de a supune expertizei ecologice documentația de proiect a apărut odată cu semnarea acordului ***** din 12 martie 2020, Ministerul a reținut că, potrivit scrisorii Serviciului Fiscal de Stat nr.26-15/1-09/76436 din 28 decembrie 2020, conform datelor din Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat, în perioada 2015 - 2020, SA„Cariera Micăuți" a declarat prin dările de seamă TRN 15 extragerea argilei, argilei betonice, argile nisipoase.

Deci, pînă la încheierea acordului din 12 martie 2020 cu Ministerul, SA„Cariera Micăuți", fără a avea dreptul de folosință asupra sectorului de subsol pentru zăcămîntul de argilă și fără a supune expertizei ecologice documentația de proiect, a extras acest tip de zăcămînt.

Prin urmare, Ministerul a respectat condițiile de drept în procesul de notificare a S.A.„Cariera Micăuți", oferind posibilitatea agentului economic de a redresa situația și de a înlătura neajunsurile constatate în activitatea acestuia.

Însă, contrar celor solicitate de către Minister în notificare, agentul economic s-a eschivat de la soluționarea problemei, argumentîndu-și poziția doar pe faptul că actele de control sunt contestate, fără a lua în considerație constatările pe marginea activității sale.

În acest context, consideră că, Ministerul a respectat procedura reglementată de Codul administrativ în procesul de notificare a agentului economic cu privire la remedierea lacunelor și emiterea actului administrativ privind încetarea dreptului de folosință a sectorului de subsol atribuit în baza contractului *****din 07 martie 2012.

Totodată, consideră că această încălcare este considerabilă, avînd în vedere că beneficiarul subsolului a folosit sectorul de subsol în lipsa expertizei ecologice a documentației tehnice de proiect, obligație impusă prin normele imperative ale Codului subsolului.

Potrivit art.31 a Codului administrativ, actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Art.118 a Codului administrativ stabilește că, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. în motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa.

Respectiv, decizia contestată, corespunde rigorilor stabilite, fiind motivată complet cu descrierea motivelor de fapt și de drept, a procedurii administrative și probelor pe care se bazează soluția adoptată.

Conform art.139 al Codului administrativ, un act administrativ individual devine valabil pentru persoana căreia îi este destinat sau care este afectată de el în momentul în care i se comunică acesteia, cu excepția cazului când actul administrativ însuși stabilește o dată ulterioară pentru obligativitatea sa; actul administrativ individual obține valabilitate cu acel conținut cu care este comunicat; un act administrativ individual rămîne valabil atâta timp cît nu este retras, revocat sau anulat într-un alt mod ori nu s-a consumat prin expirarea timpului sau într-un alt mod.

Conform art.225 al Codului administrativ sunt stabilite limitele controlului judecătoresc, astfel, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ și este competentă să verifice exercitarea de către autoritatea publică a dreptului discreționar, limitîndu-se la faptul dacă autoritatea publică, și-a exercitat dreptul discreționar; a luat în considerare toate faptele relevante; a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

În drept, reieșind din cele expuse și în temeiul art.art.32 alin.(1) lit.g), 33 alin.(2) și 67 din Codul subsolului, art.224 alin.(l) lit.f) din Codul admisitrativ, solicită respingerea ca fiind neîntemeiată a cererii de chemare în judecată privind anularea actului administrativ individual defavorabil depusă de S.A.„Cariera Micăuți".

În ședința de judecată, reprezentantul pârâtului Nicolina Cramarenco, împuternicită în baza procurii nr.13-05/715 din 14.03.2024, a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, reiterându-și argumentele expuse în scris.

Aprecierea instanței:

Examinând acțiunea depusă, ascultând explicațiile ambelor părți, cercetând probele administrate în ansamblul și interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanța de judecată a ajuns la concluzia că acțiunea în contencios administrativ a reclamantei SA"Cariera Micăuți" împotriva Ministerului mediului privind anularea actului administrativ individual defavorabil, este admisibilă, însă neîntemeiată și pasibilă de respins, din următoarele considerente.

Conform art.22 alin.(1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art.207 alin.(1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contenciosul administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; d) acțiunea a fost

depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Norma legală precitată enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ, care se rezumă la următoarele: - prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului; - competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ; - respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ; - respectarea procedurii prealabile; - respectarea termenului de înaintare a acțiunii; - prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Actele cauzei denotă că, urmare a unui control căruia a fost supusă reclamanta SA"Cariera Micăuți" Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova a emis decizia din 05.08.2021, privind încetarea dreptului de folosință a sectorului de subsol atribuit în baza contractului *****din *****.

În conformitate cu art.17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

La fel, art.11 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, prevede că actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile - actele care impun destinatarilor lor, obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care respins în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

În speță, reclamanta SA"Cariera Micauți" este destinatara actului administrativ contestat și respectivul act este defavorabil pentru reclamant, deoarece i s-a încetat dreptul de folosință a sectorului de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile, atribuit prin contractul *****din *****.

Prin urmare, acțiunea în contencios administrativ promovată de reclamanta SA"Cariera Micauți", este admisibile în baza temeiului prevăzut de art.207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ.

Art.20 Cod administrativ statuează că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Iar, potrivit art.206 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, o acțiune în contenciosul administrativ poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare).

Art.208 alin.(1) Cod administrativ, prevede că până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

Reclamanta a respectat procedura prealabilă și a solicitat organului emitent prin cererea înregistrată cu nr.intrare 5812 din 24.08.2021(f.d.98-105), pe cale extrajudiciară, constatarea nulității deciziei din 05.08.2021.

Art.209 alin.(1) lit.a) Cod administrativ prevede că, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia.

Respectiv, instanța constată că, reclamantă SA"Cariera Micăuți" și-a realizat dreptul său la acțiune în interiorul termenului de 30 de zile de la data expirării termenului prevăzut de Codul administrativ pentru soluționarea cererii prealabile, depunând în judecată acțiunea în contencios administrativ la 21.10.2021.

Prin urmare, analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale referitoare la admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată constată că reclamana SA"Cariera Micăuți" este destinatar al actului administrativ individual defavorabil contestat, a respectat procedura și termenul de contestate a actului defavorabil, și-a realizat dreptului său la acțiune în interiorul termenului prevăzut de lege, respectiv, temei de declarare a acțiunii ca fiind inadmisibilă pe motive de tardivitate sau nerespectare a procedurii prealabile, lipsa dreptului vătămat, precum și alte temeiuri prevăzute de lege, nu există - ceea ce condiționează soluționarea fondului cauzei.

Obiect al examinării prezentei cauze în ordinea contenciosului administrativ îl constituie verificarea legalității actului administrativ individual defavorabil – deciziei din 05.08.2021 privind încetarea dreptului de folosință a sectorului de subsol atribuit în baza contractului *****din *****.

Noțiunea de „act administrativ" este reglementată în legislația națională, cât și în Rezoluția (77) 31 Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997, statuează că, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale justiţiabililor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile Codului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii privind organizarea judecătorească. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept. Și reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Circumstanțele faptice relevante, după cronologia apariției lor, pot fi structurate în felul următor:

În baza contractului administrativ *****din *****, Ministerul mediului a transmis

SA”Cariera Micăuți” în folosință sectorul de subsol – zăcămîntul de calcar brut pentru construcții Micăuți (sectoarele Micăuți-I și Micăuți-II), pentru extragerea calcarului pentru construcții.

Potrivit procesului-verbal de control nr.***** din 19 august 2020 și procesului-verbal de control suplimentar ***** din 25 ianuarie 2021 s-au constatat următoarele încălcări:

- Pentru proiectele de lucru „Exploatarea Carierei „Micăuți -1”” și „Exploatarea Carierei „Micăuți - II””, precum și pentru proiectele „Tehnologia și organizarea restabilirii terenurilor carierei „Micăuți - I”” și „Tehnologia și organizarea restabilirii terenurilor carierei „Micăuți - II”” nu au fost obținute avizele ecologice de stat, prin care fapt s-au încălcat prevederile art.57 alin.(4) coroborat cu alin.(5) din Codul subsolului, potrivit căruia „Documentația tehnică (tehnologică) de proiect, aprobată de beneficiarul subsolului, (...) sînt supuse expertizei ecologice de stat, în cazul în care, la etapa de planificare a activității, nu a fost aplicată procedura de evaluare a impactului asupra mediului și expertizei tehnice de stat din contul mijloacelor beneficiarului subsolului.(...) Rezultat al expertizei ecologice de stat este avizul expertizei ecologice de stat (...)”;

- Evidența mișcării rezervelor de substanțe minerale utile ținută de societate nu este veridică, întrucât în urma calculelor efectuate în cadrul controlului s-a stabilit o diferență între volumul nevalorificat de substanțe minerale utile din blocul B și CI și volumul raportat al rezervelor de substanțe minerale utile în mărime de 212,29 mii m^3 pentru categoria B și 1288,38 m^3 pentru categoria CI;

- În cadrul controlului nu au fost identificate depozite de decopertă stâncoasă, fapt ce denotă încălcarea de către societate a cerinței de folosire rațională a rocilor decopertate, prevăzută la art.61 alin.(1) lit.g) din Codul subsolului;

- Din informația prezentată Serviciul Fiscal de Stat în dările de seamă TRN-15, s-a stabilit că societatea în perioada anilor 2015-2018 a extras materie primă pentru producerea cărămizii și țiglei, argilă betonică și materie primă pentru ceramică în volum de 81 350 m3 și 18500 tone, prin care fapt s-au încălcat prevederile contractului pentru atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile *****din 07 martie 2012 (în continuare - contract), în baza căruia societatea a obținut dreptul de folosință doar asupra calcarului pentru producerea pietrei brute și pietrișului;

- Societatea a efectuat lucrări de extragere a substanțelor minerale utile în afara perimetrului minier, fapt prin care s-au încălcat prevederile art.13 alin.(2) coroborat cu prevederile art.72 alin.(2) și (3) din Codul subsolului potrivit cărora „Dreptul de folosință asupra sectorului de subsol se realizează în limitele sectorului atribuit beneficiarului subsolului sub formă de perimetru minier sau geologic, potrivit clauzelor prevăzute de contract” și „Folosirea sectoarelor de subsol poate fi realizată numai în limitele perimetrelor lor, în decursul termenului stabilit și exclusiv în scopurile pentru care au fost atribuite în folosință. (...) Folosirea neautorizată a subsolului, folosirea subsolului în afara limitelor sectorului de subsol atribuit în folosință, precum și efectuarea lucrărilor legate de folosirea subsolului fără documentația tehnică (tehnologică), aprobată în modul stabilit, se interzic”;

- În procesul de extragere societatea nu a respectat proiectul de lucru „Exploatarea carierei „Micăuți - II””, potrivit căruia lucrările de extragere a zăcământului urmau a se efectua în 4 - 5 trepte de decopertare, în fapt, la momentul efectuării controlului s-a stabilit că lucrările se efectuează într-o singură treaptă, ceea ce a provocat alunecări de teren și afectarea acestui sector în afara perimetrului minier;

- Totodată, în cadrul controlul s-a constatat că în procesul de exploatare a zăcământului de calcar pentru construcții Micăuți (sectorul Micăuți-I) s-au afectat terenuri cu o suprafață de 57,8964 ha, fapt prin care s-au încălcat prevederile art.39 lit.k) din Codul subsolului;

Prin scrisoarea nr.04/1-05/1377 din 12 aprilie 2021 reclamanta SA„Cariera Micăuți" a fost notificată despre încălcările depistate și s-a solicitat înlăturarea încălcărilor în termen de trei luni de la momentul notificării.

Urmare a acestor procese-verbale de control și de control suplimentar, întocmite de Inspectoratul pentru prortecția mediului, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a emis la 05.08.2021 decizia privind încetarea dreptului de folosință a sectorului de subsol atribuit în baza contractului *****din *****.

Pct.1.3 din contractul nr.83/2012, obligă beneficiarul(SA"Cariera Micăuți") să utilizeze sectorul de subsol transmis pentru extragerea calcarului pentru construcții, pe perioada exploatării zăcământului, conform documentației tehnice (tehnologice) de proiect aprobate (pînă la epuizarea zăcământului), pe când autoritățile statului au stabilit că reclamanta SA"Cariera Micăiuți" a extras alte zăcăminte, materie primă pentru producerea cărămizii și țiglei, argilă betonică și materie primă pentru ceramică, extrasă în perioada anilor 2015-2018.

Art.57 alin.(4) din Codul subsolului, în redacția legii la data semnării contractului, stabilea că „(4) Documentația tehnică (tehnologică) de proiect, aprobată de beneficiarul subsolului, precum și modificările și completările operate în aceasta sînt supuse expertizei ecologice și tehnice de stat din contul mijloacelor beneficiarului subsolului".

Același articol, în redacția Legii nr.185/2017 stabilește că „Documentația tehnică (tehnologică) de proiect, aprobată de beneficiarul subsolului, precum și modificările și completările operate în aceasta sînt supuse expertizei ecologice de stat, în cazul în care, la etapa de planificare a activității, nu a fost aplicată procedura de evaluare a impactului asupra mediului, și expertizei tehnice de stat din contul mijloacelor beneficiarului subsolului".

La fel, s-a stabilit că domeniul „Industria extractivă" inserată în anexa nr.1 la Legea nr.851/1996 privind expertiza ecologică, stabilește domeniile și activitățile pentru care este necesară expertiza ecologică de stat.

Art.72 alin.(3) din Codul subsolului interzice „efectuarea lucrărilor legate de folosirea subsolului fără documentația tehnică(tehnologică), aprobată în modul stabilit", iar, alin.(4) stabilește printre cerințele de bază la folosirea rațională a subsolului „respectarea documentației tehnice (tehnologice) de proiect, aprobată în modul stabilit".

Respectiv, pe lîngă aprobarea documentației de proiect, Legea obligă beneficiarul subsolului, în speță SA"Cariera Micăuți" să supună respectiva documentație expertizei ecologice.

Instanța a stabilit că, prin demersul nr.04/1-05/2561 din 28 iulie 2021, autoritatea publică pârâtă a solicitat de la Agenția de Mediu, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale (AGRM) informații dacă SA „Cariera Micăuți" a supus expertizei ecologice documentația tehnică de proiect pentru sectoarele de subsol atribuite în folosință în baza contractului *****din 7 martie 2012, modificat prin acordul adițional ***** din *****

Prin scrisoarea nr.10/1773/2021 din 29 iulie 2021, Agenția de Mediu a comunicat că nu a examinat documentația de proiect cu eliberarea Avizului expertizei ecologice pentru sectoarele de subsol menționate.

Prin scrisoarea nr.554/07 din 29 iulie 2021, AGRM a comunicat pârâtului că prin scrisoarea nr.176/09 din 23 februarie 2012 a coordonat proiectul de lucru „Exploatarea carierei „Micăuți - I'" (obiectul nr.1171/87-Ш) și „Tehnologia și organizarea restabilirii terenurilor

carierei „Micăuți -II”” (obiectul nr.1171/88 - III), prin scrisoarea 175/09 din 23 februarie 2012 a coordonat proiectul de lucru „Exploatarea carierei „Micăuți - II”” (obiectul nr.1171/88) și proiectul „Tehnologia și organizarea restabilirii terenurilor carierei „Micăuți - II””, iar prin scrisoarea nr.197/09 din 24 februarie 2016 a coordonat proiectul de lucru „Exploatarea suplimentară a zăcământului „Micăuți -I” și recultivarea carierei” (obiectul 1171/129).

S-a mai stabilit că, la 13 aprilie 2016, Ministerul Mediului a emis decizia evaluării prealabile a activităților planificate „Exploatarea suplimentară a părții de nord a zăcământului de calcar recifal „Micăuți-I” și recultivarea carierei””, potrivit căreia s-a constatat că activitatea planificată urmează a fi supusă evaluării impactului asupra mediului la nivel național.

Prin scrisoarea nr.1643 din 23 mai 2019, Agenția de Mediu a comunicat SA„Cariera Micăuți” că aceasta urmează să elaboreze programul de realizare a evaluării impactului asupra mediului, iar decizia nr.74 din 13 aprilie 2016 rămîne în vigoare.

Prin scrisoarea nr.3254/2019, Agenția de Mediu a comunicat SA„Cariera Micăuți” că ultima nu a elaborat Programul de realizare a evaluării impactului asupra mediului.

Respectiv, se constată că SA„Cariera Micăuți” contrar art.23 alin.(1) din Legea nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, nu deține avizul de mediu.

Prin urmare, autoritatea publică pârâră, bazându-se pe constatările Inspectoratului pentru protecția mediului și pe propriile constatări/investigații realizare în sensul art.85 Cod administrativ, a finalizat procedura administrativă prin emiterea deciziei din 05.08.2021 de încetare a dreptului de folosință a reclamantei SA”Cariera Micăuți” asupra sectorului de subsol atribuit în baza contractului *****din *****, decizie, care este conformă principiului legalității(art.21 Cod administrativ), fiind emisă ca urmare a încălcărilor admise de societatea reclamantă, iar sancțiunea aplicată de autoritatea pubșică pârâtă, fiind prevăzută de lege – art.art.32 alin.(1) lit.g), 33 alin.(2), 67 din Codul subsolului, care corespunde criteriilor de accesibilitate și previzibilitate.

Instanța de judecată apreciază critic, alegațiile părții reclamante referitoare la faptul că Ministerul mediului nu era în drept să bazeze decizia sa din 05.08.2021 pe constatările Inspectoratului pentru protecția mediului din procesele-verbale de control din 19.08.2020 și de control suplimentar din 25.01.2021, pe motiv că reclamanta le-a contestat și până la examinarea definitivă a legalității acestora, procesele-verbale menționate nu produc efecte juridice(art.28 alin.(7) din Legea nr.131/2012), din următoarele considerente.

Codul administrativ al Republicii Moldova prevede în mod cert și clar, în art.171 alin.(4) că, actele administrative individuale sînt executorii din momentul survenirii obligativității lor, cu excepția cazului cînd executarea lor este suspendată prin decizia autorității publice sau prin actul judecătoresc de dispoziție. Respectiv, având în vedere că executarea procesului-verbal de control nr.***** din 19.08.2020 și procesului-verbal de control suplimentar *****din 25.01.2021, nu a fost suspendată de autoritatea publică sau instanța de judecată, acestea produc efecte juridice și autoritatea publică pârâtă, legal și întemeiat a reținut *inter alia* constatările Inspectoratului pentru protecția mediului, la emiterea deciziei de încetare a dreptului de folosință.

Argumentele părții reclamante invocate în susținerea acțiunii ca temei de ilegalitate a deciziei contestate și anume că contractul încheiat între părți, nu obligă reclamanta să supună expertizei ecologice documentația de proiect, sunt greșite. Indiferent de faptul impune sau nu contractul încheiat între părți, careva obligații, părțile contractante sunt obligate să respecte prevederile legilor și a actelor normative subordonate legii. Iar competența, în speță, a Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului privind încetarea dreptului de folosință, este expres prevăzut de lege - art.10 lit.f) din Codul subsolului. Abordarea societății

reclamante referitoare la faptul că pentru încetarea dreptului acesteia de folosință a subsolului, ar trebuie să existe acordul ambelor părți contractante, este contrară principiilor de bază ale procedurii administrative. Or, încetarea dreptului de folosință, este o sancțiune care se aplică de autoritatea publică pârâtă în cazul întrunirii condițiilor impuse de legiuitor, care în speță sunt întrunite.

Astfel, art.33 alin.(3) din Codul subsolului stabilește că, în cazurile prevăzute la art.32 alin.(l) lit.g)-k), decizia privind încetarea dreptului de folosință asupra sectorului de subsol poate fi luată de către organul competent, după 3 luni de la data primirii de către beneficiarul subsolului a notificării scrise privind încălcările comise de el, dacă în termenul indicat beneficiarul subsolului nu a înlăturat aceste încălcări.

Art.32 alin.(2) din Codul subsolului, prevede că dacă beneficiarul subsolului nu este de acord cu hotărîrea privind limitarea, suspendarea sau încetarea dreptului de folosință asupra sectorului de subsol, acesta este în drept să o conteste pe cale judiciară.

În contextul celor relatate, instanța subliniază că, pentru a fi anulat un act administrativ, reclamantul exercitând dreptul său la acțiune, urmează nu doar la general să-și expună dezacordul cu activitatea administrativă, ci să-și întemeieze cererea de chemare în judecată pe prevederile exprese a legii: 1) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, să indice expres care anume norme legale, în viziunea lui, au fost încălcate; 2) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, urmează să facă referire la normele juridice care reglementează competența, astfel, încât să dovedească încălcarea acesteia; 3) în cazul în care invocă că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, urmează să indice expres normele procedurale care au fost încălcate.

Respectiv, nici unul din temeiurile invocate de reclamant întru anularea actului administrativ individual defavorabil contestat, nu atinge nivelul minim pentru a putea fi reținut ca temei de anulabilitate sau de nulitate a actului administrativ individual defavorabil contestat, or, actul contestat este conform legii materiale, emis cu respectarea procedurii prestabilite și de către organul competent, ceea ce denotă că temei de admitere a acțiunii în contencios administrativ a reclamantei SA"Cariera Micăuți", nu există.

Argumentele reclamantei nu pot fi reținute de către instanța de judecată ca temei de ilegalitate a actului defavorabil contestat, deoarece reclamantul interpretează *lato sensu* normele pe cale le consideră relevante. Iar scopul primordial al instituției contenciosului administrativ, după cum s-a invocat și *supra*, este prestabilit de legiuitor și presupune contracararea abuzurilor şi exceselor de putere ale autorităţilor publice, ordonarea activităţii autorităţilor publice. Respectiv, ca acțiunea în contencios administrativ promovată de reclamant să fie pasibilă de admis, reclamantul urma să identifice pretinse ilegalități și/sau abuzuri admise de către pârât la emiterea actului contestat, ceea ce nu s-a identificat în speță. Respectiv, instanța de judecată conchide că actul contestat și activitatea administrativă desfășurată de către autoritatea publică pârâtă este conformă principiului legalității(art.21 Cod administrativ), nefiind identificat de către instanța de judecată nici un abuz din partea autorității publice pârâte în desfășurarea activității administrative care s-a finalizat cu emiterea actului defavorabil contestat de reclamant. Prin urmare, acțiunea reclamantei SA"Cariera Micăuți" privind anularea actului administrativ defavorabil urmează a fi respinsă, deoarece actul defavorabil contestat este legal.

La fel, instanța de judecată subliniază că decizia contestată respectă limitele dreptului discreționar și este emisă cu respectarea principiului proporționalității.

În conformitate cu prevederile art.16 din Codul administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Conform art.137 al Codului administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Dacă autoritatea publică poate decide discreționar şi doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale. Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.

În esență dreptul discreționar al autorității publice este de a permite administrației să răspundă flexibil la diferite probleme. În acest fel, autoritatea publică poate lua decizii individuale în cadrul unui cadru legal, făcând astfel posibilă realizarea unui echilibru între obiectivul legal abstract şi circumstanțele reale a unei situații concrete. În special, discreția oferă un loc pentru un test de rapiditate şi echitate. La discreția administrației, trebuie să fie determinată o consecință legală din mai multe măsuri posibile, permise în fiecare caz.

Autoritatea publică are posibilitatea de a alege o măsură, în baza dreptului discreționar, autoritatea publică are o marjă de apreciere şi trebuie să încorporeze propriile considerente de oportunitate în decizia sa. Termeni precum „poate" sau „este autorizat" în normele legale indică o astfel de latitudine. Respectiv, autoritatea trebuie să-şi exercite întotdeauna discreția, așa cum solicită legiuitorul.

Potrivit art.225 alin.(2) Cod administrativ, verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Prin prisma prevederilor Codului administrativ, instanțele de judecată nu doar verifică legalitatea unui act administrativ, ci realizează verificarea exercitării de către autoritatea publică a întregii activități, a dreptului discreționar. Prin dreptul discreționar al autorității publice se subînțelege puterea de care dispune autoritatea publică, în baza legii, să hotărască fie necesitatea actului însuși, fie cuprinsul lui, fie momentul adoptării lui, în funcție de interesul general pe care trebuie să-l satisfacă continuu și permanent serviciul public.

Prin urmare, instanța de judecată conchide că autoritatea publică pârâtă la emiterea actului contestat, a acționat în concordanță cu principiul proporționalității, iar circumstanțele speței denotă în mod clar că autoritatea publică pârâtă – Ministerul mediului nu avea obțiunea de a alege dintre mai multe soluții posibile, deoarece doar cea de încetare a dreptului reclamantei de folosință a sectorului de subsol atribuit în baza contractului *****din *****, era unica soluție legală care corespundea scopul legii.

În final, instanța de judecată conchide că autoritatea publică pârâtă a respectat limitele dreptului său discreționar, iar decizia din 05.08.2021, emisă de ultima este o decizie legală, emisă fără greșeli discreționare.

Potrivit art.224 alin.(1) lit.f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios

administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit.a)-e).

Conform prevederilor art.art.224 alin.(1) lit.f), 232 din Codul administrativ al Republicii Moldova; art.art.236-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Acţiunea în contencios administrativ a reclamantei SA"Cariera Micăuți" în proces de insolvabilitate împotriva Ministerului mediului al Republicii Moldova privind anularea actului administrativ individual defavorabil – deciziei privind încetarea dreptului de folosință a sectorului de subsol atribuit în baza contractului *****din *****, emise de Ministerul agriculturii, dezvoltării regionale și mediului al Republicii Moldova, la 05.08.2021, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru (adresa: mun.Chișinău, bd.Ștefan cel Mare și Sfânt, 162).

Judecător Liudmila Holeviţcaia